

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 37P/243/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119215536
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Tisová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119215536.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou Mgr. Silviou Tisovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

T. W., nar. 1. XX. XXXX,

bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, dieťa rodičov - matky: E. D. W., rod. C., nar. XX. 1. XXXX, trvale bytom J. XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec, s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 17, Žilina a otca: D. W., nar. 4. 7. XXXX, trvale bytom P. O. U. XXX/X, Q. nad R., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Mendel s.r.o., so sídlom S. Sakalovej 190, Bytča, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. T. sumou 135 € mesačne od 1.12.2019, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky.

II. Otec je p o v i n n ý uhradiť nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 1.12.2019 do 31.12.2020 v sume 650 €, pričom je mu povolené uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach v sume 65 € spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

III. Týmto m e n í Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 9P/61/2013 - 267 zo dňa 11.1.2016 v časti úpravy výživného na mal. dieťa.

IV. Vo zvyšnej časti súd návrh matky z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1) Návrhom doručeným súdu dňa 11. 12. 2019 sa matka domáhala zvýšenia výživného na mal. dieťa na sumu 220 € k jej rukám a 30 € na úspory maloletej na osobitný účet s odôvodnením, že dcéra je staršia o 6 rokov, navštevuje základnú školu, zvýšili sa jej nároky, navštevuje psychológa, pričom otec sa maloletej venuje minimálne a je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť vyššie výživné.

2) Otec súhlasil so zvýšením výživného na sumu 120 € mesačne s odôvodnením, že pracuje ako automechanik a autoelektrikár s čistým mesačným príjmom 510 €, prispieva maloletej 16 € titulom

životného poistenia, ktoré je vlastne sporením. Poukázal na to, že naposledy bolo upravované výživné v roku 2016 a nie pred 6 rokmi. Pokiaľ sa maloletá bojí s ním stretáva, on tomu nedal žiaden dôvod.

3) Kolízny opatrovník odporučil výživné na maloletú zvýšiť s poukazom na pomery otca.

4) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi týkajúcimi sa príjmov a výdavkov účastníkov konania a rozhodol podľa nasledovných ustanovení zákonov:

5) Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

6) Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine (ZR)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7) Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8) Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

9) Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR:

Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10) Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že je daná vecná legitímácia na zmenu výživného vzhľadom k tomu, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 9P/61/2013-267 zo dňa 11.1.2016, ktorým na základe rodičovskej dohody bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na maloletú výživné vo výške 70 € mesačne. V tom čase mal. dieťa navštevovalo materskú školu, matka bola zamestnaná a poberala mzdu vo výške 600 € brutto. Otec bol evidovaný nezamestnaný a nemal žiaden príjem. Rodičia nemali iné vyživovacie povinnosti.

11) Odvtedy došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktoré je žiakom 3. ročníka základnej školy, navštevuje logopéda a psychológa. U matky i otca došlo k zvýšeniu príjmu. Tým boli splnené vecné podmienky pre zmenu doterajšej úpravy výživného.

12) V prvom rade súd pri určovaní výživného vychádzal z príjmových a majetkových pomerov otca. Tento je zamestnaný ako automechanik a dosahuje priemernú čistú mzdu v sume 515 € v roku 2019 a 525 € za obdobie 1-10/2020. Otec je vlastníkom osobného motorového vozidla s rokom výroby 2004 v hodnote 500 € a jeho na neho formálne evidované osobné motorové vozidlo v hodnote 500 €, ktoré patrí jeho otcovi. Iný majetok otec nevlastní, nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

13) Mal. T.ra je žiačkou 3. ročníka základnej školy, má bežné výdavky na stravu a ošatenie, školské pomôcky, hygienické potreby a podobne. Maloletá navštevovala logopéda z dôvodu zajakávania. Navštevuje tiež Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, s čím sú spojené náklady 60 - 80 € za polrok za nákup didaktických pomôcok, podľa možností daných aktuálnou epidemiologickou situáciou navštevuje mimoškolské aktivity a krúžky. Bežné výdavky dieťaťa v tomto veku v prípade štandardnej životnej úrovne rodičov predstavujú 200 € mesačne a do tejto kategórie možno zaradiť aj účastníkov konania.

14) Podľa štatistických údajov (október 2019) napr. miera chudoby na Slovensku dosahuje 16,3 percenta obyvateľstva a na druhej strane podľa prieskumu J&T Banky je na Slovensku viac ako desaťtisíc milionárov a jeden miliardár. Z uvedeného a vlastnej praxe súd vyvodil, že cca 80 percent osôb možno považovať za osoby so štandardnou životnou úrovňou; zväčša ide o osoby s priemerným príjmom, vlastníace nehnuteľnosť na bývanie zafarbenú hypotékou, často v spoluvlastníctve s inou osobou.

15) Ďalej súd prihliadol k pomerom matky, ktorá je zamestnaná, dosahuje príjem 900 € netto, ktorý zodpovedá jej vzdelaniu, zdravotnému stavu, možnostiam a schopnostiam. Matka nevlastní žiaden majetok, býva u svojich rodičov, nemá žiadnu ďalšiu výživovaciú povinnosť.

16) V prvom rade súd konštatuje, že otcom dosahovaný príjem nezodpovedá jeho vzdelaniu, zdravotnému stavu, možnostiam a schopnostiam, ale je podstatne nižší. Súd k uvedenému názoru dospel na základe vykonaného dokazovania a to najmä po oboznámení sa s aktuálnymi pracovnými ponukami v povolání automechanik v regióne Martin, kde v súčasnosti otec býva. Podľa internetovej stránky Profesia.sk sa príjem v tejto oblasti/odbore pohybuje medzi 750 € do 1.600 € brutto, najčastejšie okolo 1.000 € brutto. Takýto príjem považuje súd za primeraný vzhľadom na zistené a vyššie opísané pomery otca a jeho doterajšiu prax; keďže ide o príjem len o 10 % nižší ako je priemerná mzda v národnom hospodárstve (1.100 € brutto podľa Štatistického úradu SR), súd akceptoval osobné preferencie otca, že chce pracovať v odbore, v ktorom vyštudoval, v odbore, ktorý ho zaujíma a nie je poznačený rutinnou prácou. Uvedenému hrubému príjmu 1.000 € brutto zodpovedá čistý mesačný príjem 770 € a z tohto príjmu pri určení výživného aj vychádzal.

17) Za primerané možno považovať zvýšené výživné na sumu 135 € mesačne, teda v rozsahu 17,5 % z potenciálneho čistého príjmu otca vo výške 770 € mesačne. Podľa názoru súdu nebol dôvod určovať výživné aj v sporiacej časti, nakoľko otec maloletej hradí aj poistenie v sume 16 € mesačne, ktoré čiastočne plní aj funkciu sporenie; vzhľadom na to, že otec nevlastní žiaden väčší majetok, sa javí takéto poistenie/sporenie ako postačujúce.

18) Plnením bežného výživného v sume 135 € ako aj plnením poistného v sume 16 €, ktorá suma spolu zodpovedá 20 percentám jeho príjmu, si otec bude plniť výživovaciú povinnosť v miere zodpovedajúcej ustálenej judikatúrou odvolacích súdov (napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z o dňa 27.11.2018 pod spis. zn. 26CoP/40/2018, ods. 20 odôvodnenia, teda 20 % - 30 % z čistého príjmu na všetky výživovou oprávnené osoby).

19) Pre úplnosť súd dodáva, že pokiaľ aj otec navrhol výživné vo výške 150 € mesačne, stalo sa to po oboznámení/pod tlakom predbežného názoru súdu (pred otvorením pojednávania), ktorý vychádzal z priemerného príjmu v národnom hospodárstve. Po vykonaní celkového dokazovania je súd názoru, že určené výživné vo výške 135 € zodpovedá pomerom účastníkov ako aj potrebám mal. dieťaťa tak, aby si otec túto povinnosť zvládol plniť a nedostal sa do stavu núdze. Súd takto určil výživné s poukazom na to, že pre uhradenie nedoplatku určil lehotu desať mesiacov tak, ako je uvedené nižšie, teda kratšiu, ako navrhoval otec.

20) Čo sa týka poskytovania osobnej starostlivosti zo strany otca, ani psychológ pracujúci v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva na základe použitých diagnostických techník nebol schopný zaujať záver, či sa maloletá otca bojí a aký má k nemu vzťah; je skôr pravdepodobné, že narušené vzťahy medzi rodičmi sú príčinou, prečo sa styk otca nerealizuje v bežnom rozsahu. Keďže súd nemal preukázané, že by išlo zo strany otca o bezdôvodnú ignoráciu dieťaťa, k uvedenej okolnosti podstatným spôsobom neprihliadal.

21) Otec je povinný uvedené zvýšené výživné uhrádzať do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje v súlade s ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné sa platí v pravidelných

opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Výživné sa uhradza k rukám matky, dokým maloleté dieťa nenadobudne plnoletosť.

22) Výživné súd zvýšil od mesiaca december 2019, v ktorom bol návrh podaný s tým, že už v tomto čase boli zmenené pomery účastníkov. Nakoľko súd nevyhovel matke v plnom rozsahu, vo zvyšnej časti návrh zamietol.

23) Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

24) Nakoľko otec hradil bežné výživné vo výške 85 € mesačne, vznikol mu nedoplatok vo výške 650 €, čo zodpovedá rozdielu 50 € medzi zvýšeným a hradeným výživným za zročné obdobie 13 mesiacov. Tento nedoplatok mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 65 € spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania s jednou splátkou.

25) Po vyhlásení rozsudku sa otec a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

26) Keďže rozhodnutím súdu došlo v súlade s ust. § 231 CSP k zmene ostatného rozsudku o určení výživného, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie je potrebné podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní je potrebné uviesť:

- všeobecné náležitosti podania (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t. j.: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania
- proti ktorému rozhodnutiu smeruje,
- v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda; rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania,
- z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a
- čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- neboli splnené procesné podmienky,
- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, alebo
- súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.